

Duben

Vzkříšení těla

Na jaře nás dosud ještě i na některých místech ve městě (třeba v okolí našeho kostela sv. Jana Nepomuckého v Košířích) mohou okouzlit nejrůznější vůně kvetoucí přírody.

Křesťan si však nevšímá jen smyslového opojení, které rychle pomíjí. Také duše touží k něčemu krásnému a duchovně slastnému „přivonět“. O velikonocích je pro nás tou „nejvoňavější květinou“ skutečnost vzkříšení.

Co o něm víme? Především je třeba s pokorou uznat, že jde o tajemství Boží, které přesahuje náš rozum. Slavíme Vzkříšeného Pána. Věříme však, že Jeho vzkříšení pro nás obsahuje příslib našeho vzkříšení.

Toto dogma je jedním z článků víry, které ohromují naše poznávací možnosti. V *credu* je tato pravda uvedena jako jedenáctý základní článek víry, v němž se vyznává, že **Ježíš Kristus v poslední den vzkřísí naše tělo**, to znamená, že znovu spojí duši s tělem. K této skutečnosti se uvádějí dva závažné důvody. Jedním z nich je **úcast těla na odměně nebo trestu**, vzhledem k účasti na dobrých nebo zlých činech během pozemského života. Druhý důvod spočívá v **dovršení vítězství Ježíše Krista nad hříchem a smrtí**.

Ve Starém zákoně se nauka o vzkříšení pomalu, ale stále upřesňovala. Obecným majetkem Židů se stala po návratu z vyhnanství. Byla tak uznávána, že její popěrače (saduceje) považovali za rozkolnou sektu, za částečné nevěrce. Tuto obecnou víru Židů vyjadřovala Lazarova sestra Marta, když po smrti svého bratra odpovídá na Ježíšova slova: „Tvůj bratr vstane.“ – „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ (Jan 11,23-24)

Už prorok Daniel mluví totiž o všeobecném vzkříšení mrtvých, dobrých i zlých: „Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze.“ (Dan 12,2) Už zde povzbuzuje nadějí ve vzkříšení dobré, aby překonali pokušení a nástrahy života a zůstali věrní Hospodinu. A tuto nadějí opakují stále znovu v hrozných mukách svému pronásledovateli a nepříteli Makabejští bratři: „...král všehomíra vzkřísí nás k věčnému životu, protože umíráme pro jeho zákony...Je dobré být poslán na smrt od lidí, když můžeme doufat od Boha, že znovu budeme od něho vzkříšeni.“ (2 Mak 7,9-13)

V Novém zákoně se stává vzkříšení jedním z nejobecnějších námětů hlásání radostné zvěsti. Ježíš přímo polemizoval se Saduceji (Mt 22,23-33), kteří je popírali, a sv. Jan nám zaznamenal slova Páně: „Přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší hlas Božího Syna a vyjdou; ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení.“ (Jan 5,28-29)

Sv. Pavel mluví o vzkříšení jako o ústředním a nejvíc zneklidňujícím námětu svých kázání. Zdůrazňuje je soukromě i na veřejnosti: tak králi Agrippovi klade otázku: „Což se vám zdá neuvěřitelné, že Bůh křísí mrtvé?“ (Sk 26,8) Před vladařem Felixem prohlašuje: „Jednou spravedliví i nespravedliví vstanou k soudu.“ (Sk 24,15) Ale i na Areopágu mluvil před

pohany o vzkříšení z mrtvých a také před Židy ve veleradě (Sk 16,31 a 23,6). V prvním listě Korintským o něm říká, že se na něm uskuteční plně Kristovo vítězství nad smrtí (1 Kor 15,54-57)

Učitelství úřad církve tradiční nauku uzákonil. Na čtvrtém lateránském sněmu prohlašuje: „Všichni lidé vstanou z mrtvých se svými těly, právě s těmi těly, které měli v tomto životě.“ A vyznání víry Pavla VI. potvrzuje: „Smrt bude s konečnou platností poražena v den Vzkříšení, kdy tyto duše budou spojeny s vlastními těly.“

Vzkříšení jako zjevená pravda má tyto dva body:

- všichni vstanou z mrtvých
- tělo, s nímž každý vstane, bude totéž tělo, které měl na zemi

Bezpochyby však bude naše tělo hluboce proměněno (aby mohlo být společníkem duše ve šťastné nebo nešťastné věčnosti), bude nesmrtelné, produchovnělé (připodobnělé duši), čili bude vnitřně a úplně účastné na stavu duše. Proto píše sv. Pavel Korintským: „Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost.“ (1 Kor 15,53)

Těla vzkříšených tedy nebudou stejná; těla zlých budou ohyzdná, těla dobrých velice krásná a oslavená. Těla zlých budou svou podobou naznačovat ošklivost jejich duší, avšak naopak těla dobrých budou svou krásou vyjadřovat krásu duší neposkvrněných hříchem.

Těla dobrých budou mít tytéž vlastnosti, jako mělo tělo Krista Pána po vzkříšení. Tyto vlastnosti je možno odvodit ze slov sv. apoštola Pavla v 1 Kor 15,42-44: „Tak je tomu i se vzkříšením z mrtvých. Do země se klade tělo, které podléhá zkáze, vstane však tělo, které zkáze nepodléhá.“ Tím myslí tělo nesmrtelné, neporušitelné, jež nepodléhá bolesti, jak také jasně vypovídá kniha Zjev 21,4: „On jim setře každou slzu z očí: nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože starý svět pominul.“ Další vlastnost vzkříšeného těla je u sv. Pavla doložena těmito slovy: „Do země se klade tělo, které budí ošklivost, vstane však tělo, které budí úctu.“ Chce tím naznačit skvělost, krásu a zářivou jasnost vzkříšeného těla. To odpovídá výroku Páně v Mt 13,43: „Tehdy budou spravedliví v království svého Otce zářit jako slunce.“ Tak se skvěl Pán Ježíš, když se v přítomnosti svých tří apoštolů proměnil na hoře. Proto také řekl apoštol: „On přemění naše ubohé tělo, aby nabylo stejné podoby jako jeho tělo oslavené.“ (Fil 3,21) Je však také z Božího slova zřetelně patrné, že se těla spravedlivých nebudou skvíť stejnou měrou. Jejich skvělost se bude lišit podle velikosti zásluh. K této skutečnosti směřují slova apoštola sv. Pavla: „Jinak září slunce, jinak září měsíc, jinak září hvězdy. Dokonce i hvězda od hvězdy se liší třpytem.“ (1 Kor 15,41)

Další vlastnost vzkříšeného těla pak vyjadřuje slovy: „Do země se klade slabé, vstane však silné.“ (1 Kor 15,43) Tak chce charakterizovat tělo čilé, hbité, obdařené podivuhodnou silou a mocí. Je totiž zbaveno veškeré tíhy, aby se snadno a hned odebralo tam, kam si duše přeje.

Čtvrtá důležitá vlastnost je u sv. apoštola doložena slovy: „Do země se klade tělo živočišné, vstane však tělo zduchovnělé. Jako je tělo živočišné, tak je i zduchovnělé.“ (1 Kor 15,44)

Tímto vyjádřením se zdůrazňuje nebeská povaha vzkříšených těl. Už nepotřebují pokrm, nápoj, spánek nebo cokoli jiného dříve nutně zajišťujícího pozemskou existenci. Budou se podobat oslavenému tělu Kristovu, které mohlo projít zavřenými dveřmi, náhle zmizet z očí pozorovatelů, proměnit svou podobu, takže byl Ježíš považován např. za poutníka nebo zahradníka.

Žijeme v době velmi rozbujeleho kultu těla. Tato zvýšená pozornost k tělesnosti člověka nám však může také připomenout touhu po oslavení těla ve věčném životě. Nemá nás to však vést k příklonu a přizpůsobení požitkářskému způsobu života. Víra ve vzkříšení těla zavazuje k tomu, abychom nezneužívali své smysly a tělesné údy ke hříchu. Chceme vstát mrtvých k věčné blaženosti nebo k věčnému zavržení ?

P. Lohelius

Liturgický kalendář

Duben 2001

- 1. 5. NEDĚLE POSTNÍ**
- 8. KVĚTNÁ NEDĚLE**
- 9. PONDĚLÍ SV. TÝDNE
- 10. ÚTERÝ SV. TÝDNE
- 11. STŘEDA SV. TÝDNE
- 12. ZELENÝ ČTVRTEK**
- 13. VELKÝ PÁTEK**
- 14. BÍLÁ SOBOTA – večer – VELIKONOČNÍ VIGILIE**
- 15. SLAVNOST ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ**
- 16.-21. PONDĚLÍ – SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM
- 22. 2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ**
- 23. Svátek sv. Vojtěcha, biskupa a mučedníka**, hlavního patrona pražské arcidiecéze
- 25. Svátek sv. Marka, evangelisty**
- 29. TŘETÍ NEDĚLE VELIKONOČNÍ**

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY V KOŠÍŘÍCH

- 12.4. Zelený čtvrtek -** *kostel sv. Jana Nepomuckého*
17:30 mše svatá
(po mši sv. možnost adorace v Getsemanech do 21 hodin)
- 13.4 Velký pátek -** *kostel Nejsvětější Trojice*
15:00 křížová cesta
kostel sv. Jana Nepomuckého
(od 9 do 12 hodin možnost adorace v Getsemanech)
17:30 obřady Velkého pátku
- 14.4. Bílá sobota -** *kostel sv. Jana Nepomuckého*
(od 9 – 12 a od 14 – 19 možnost adorace u Božího hrobu)
20:00 vigilie slavnosti Vzkříšení
- 15.4. Boží hod velikonoční -** *kostel sv. Jana Nepomuckého*
9:30 mše svatá
kostel Nejsvětější Trojice
11:00 mše svatá
- 16.4. Pondělí velikonoční -** *kostel sv. Jana Nepomuckého*
9:30 mše svatá
kostel Nejsvětější Trojice
11:00 mše svatá

Oznámení

- **Katecheze dospělých a společenství mladých farníků** budou **6. a 21.4.** po mši svaté ve farním sále u sv. Jana Nepomuckého
- **V sobotu 7.4.** jsou všichni mladí lidé zváni na **Arcidiecézní setkání v rámci XVI. Světového dne mládeže.** Tentokrát se uskuteční v budově Arcibiskupského gymnázia na náměstí Míru. Program, který je připraven na celý den, začíná v 9:30 hodin. Další informace jsou na nástěnkách.

Takový malý kostelíček

Nedávno mě při čekání na autobus do Motola oslovil pán, s nímž se znám jen povrchně, spíše pouze od vidění, neznám ani jeho jméno. Ten dobrý muž se mne zeptal, vím-li, že v tom malinkém kostelíčku na Klamovce se něco děje. On že se již dlouho domníval, že se jedná o stavbu na spadnutí, odsouzenou k likvidaci podobně, jako nedaleké ruiny na Bud'ánkách. A teď najednou, k jeho velkému údivu, je tento malinký kostelíček potajmu odborně restaurován a nikdo o tom nic neví.

Chtěl jsem mu trochu oponovat a říci mu něco o péči těch, kteří se o opravu tohoto „malinkého kostelíčka“, jak on to nazývá, starají. Ale ten dobrák mě vůbec nepustil ke slovu. Sdělil mi, že minulý týden po ránu, když měl kolem cestu, nenápadně nahlédl pootevřenými dveřmi, dovnitř vstoupit si však netroufal. Uviděl ale, že je tam shromážděna skupina lidí a u oltářku dokonce kněz, konala se tam zřejmě bohoslužba. On že do kostela na normální mši nechodí, ale o Vánocích že je jeho zvykem zajít na půlnoční, takže věděl, co že se tam děje. Podívoval se nad tím, že v tak časnou ranní hodinu a ve všední den mají někteří lidé čas a chuť takového shromáždění se zúčastnit. Svůj monolog zakončil sdělením, že tohoto kostelíčka si bude teď daleko více všimát, aby věděl, zda snaha o jeho vrácení původnímu účelu bude úspěšná.

Teprve nyní byl ochoten vyslechnout mojí reagenci na jeho informace, kterými mne zavalil. Stačil jsem mu říci, že se nejedná o žádnou akci prováděnou potají a bez vědomí veřejnosti, nebo dokonce úřadů. Vždyť právě Obvodní úřad pro Prahu 5 a též Ministerstvo kultury ČR se nemalými částkami podílejí na práci restaurátorů, kteří na rekonstrukci kaple pracují. Tím vším, co jsem mu na oplátku stačil sdělit já byl viditelně překvapen, nejvíce snad tím, když jsem jej před naším rozchodem pozval k účasti na našem pondělním či úterním shromáždění, jak on to nazval. Pozvání poněkud váhavě přijal, avšak zatím nepřišel. Snad někdy později.

Všichni čtenáři zajisté pochopili, že zmíněným „malinkým kostelíčkem“ mínil můj neznámý známý naší milou kapličku Nanebevzetí Panny Marie na Klamovce. Mše sv. tam náš P. Lohelius slouží každé pondělí a úterý v 7,30 za účasti cca 10 věřících. I když rekonstrukce není ještě skončena, prostředí je tam přímo rodinné. Každý, komu čas dovolí tam přijít, dá mi jistě za pravdu. Oficiální tabulka praví: Kaple Nanebevzetí Panny Marie, barokní stavba vystavěná v roce 1752, za kněžiště použita starší kaple z konce XVII. století. Byla součástí návsi původních Košíř

Dš.

Svěcení olejů.

Používání olejů při udělování svátostí má velmi starou tradici. Již ve Starém zákoně byl olej používán k pomazání králů, k rituálnímu očišťování a ke svěcení oltářů. Velmi stará církevní tradice (začátek 3. století) dosvědčuje, že oleje používané ve svátostech byly svěceny.

Ke svátostem se používají tři oleje: olej katechumenů, olej nemocných a křížmo (to je směs oleje s balzámem). Tyto oleje svěť biskup ráno na Zelený čtvrtek při zvláštní mši svaté. Ti, kdo jsou při svátostech mazáni těmito oleji, jsou takto spojeni se svým biskupem. Liturgická barva této slavnosti je bílá.

Jako výraz jednoty kněží s biskupem v kněžství i ve službě i jako výraz jednoty diecéze se této mše svaté má účastnit co nejvíce kněží diecéze a ti, co s biskupem koncelebrují mají být z různých částí diecéze. V průběhu této mše svaté povzbudí biskup své kněze k věrnému plnění kněžských povinností a kněží obnovují své kněžské sliby. Věřící laici jsou zváni, aby se této mše svaté také zúčastnili a přispěli tak k vyjádření jednoty diecéze.

Nové posvěcené oleje se pak rozvázejí do jednotlivých farností, aby mohly být použity již o velikonočních. Připomeňme ještě, že staré oleje se spálí v ohni, který se svěť na začátku obřadů velikonoční vigilie na Bílou sobotu.

M.P.

SMYSL GEST A POSTOJŮ V LITURGII CÍRKVE

(Pokračování)

Bohoslužba oběti.

Přinášení darů.

Přinášení obětních darů je jedním z nejoblíbenějších prvků obnovené liturgie mše. Je to důležitý prvek aktivní účasti. Někdy z nepochopení a ve snaze zapojit co nejvíce dětí je přinášen i kalich, korporál, purifikatorium apod..To ovšem ubírá tomuto úkonu na pravdivosti, neboť tyto předměty nepředstavují dary věřících a mají být připraveny na oltáři před přinášením darů. Zpěv k přípravě darů by se měl ukončit, jakmile celebrant ukončí přípravu darů (po lavabo).Vybídnutí obce modlit se s knězem i modlitba nad dary už směřují k eucharistické modlitbě. (srov IG 53).

Eucharistická modlitba

Celebrant ji říká jménem celého shromáždění. Celá tato modlitba je oslavou Otce skrze Kristovu oběť, která se stává obětí celého tajemného těla, neboť věřící se obětují s ním, skrze něho a v něm, když je přijetí Eucharistie sjednocuje v jedno tělo a oni se proměňují v to, co přijímají (srv. LG 26-cituje sv. Lva Vel.). Boží lid vyjadřuje svou aktivní účast na této oslavě Otce, která zahrnuje také sebeobětování spolu s Kristem – Hlavou tajemného Těla, nejlépe stáním.Je přece královským kněžstvem a celebrant říká jménem všech „ že smíme stát před tebou a můžeme ti sloužit“ (II.eucharistická modlitba). Pokleknutí při proměňování je ovšem spontánním úkonem víry a úcty ke Kristu přítomnému v proměněných darech. Ke Kristu se také vztahuje aklamace na tajemství víry. Pokleknutí celebranta by mělo být důstojným a soustředěným úkonem, není však příležitostí k adoraci, protože Kristus zde není předmětem adorace, nýbrž Veleknězem, který nás shromáždil k oslavě Otce a rukama své církve podává Otci svou oběť.

Eucharistická modlitba začíná dialogem před prefací. Velký počet prefací (oproti dřívějším 16) dává možnost, „*aby se různými způsoby rozvíjel předmět díkuvzdání a aby se plněji osvětlovaly různé stránky tajemství spásy*“ (IG 321). Aby se neupadlo do jednotvárnosti, je velmi žádoucí, aby si každý kněz preface prorozjímal, dobře je pochopil, pečlivě je volil pro každé shromáždění a s vírou a porozuměním je přednášel.

Závěrem eucharistické modlitby je doxologie, která znovu zdůrazňuje prostřednictví Krista, jediného Velekněze. Zvoláním „Amen“shromážděná obec vyjadřuje: to,co bylo řečeno, platí také pro nás, to přijímáme jako svá vlastní slova. Sv. Augustin říká: „Amen znamená podepsat se“, souhlasit s chvalozpěvem i s naším zapojením do Kristova obětování se. „*Církev usiluje dosáhnout toho, aby se věřící učili obětovat nejen neposkvrněnou oběť, ale i sebe sama, aby byli den ze dne Kristem prostředníkem vedeni k sjednocení s Bohem a mezi sebou, aby tak Bůh byl všechno ve všech*“ (IG 55 f). Amen na konci eucharistické modlitby je tedy podstatným strukturálním prvkem eucharistie. Svatý Jeroným vypravuje, že toto Amen zní v římských bazilikách jako úder hromu. Při zpěvu je možné význam této aklamace zesílit trojím opakováním, jak je někde zvykem (převzato z ambroziánské liturgie). Zvednutý kalich a obětní miska se položí na oltář až po doznění Amen.

Vydává:

Redakční rada:

Uzávěrka:

Náklad:

Internet:

Řím. kat. farnost u kostela sv. Jana Nepomuckého

P. Lohelius Klindera, Th.D., Z.Brůček, S.Dobeš, V.Plíšek, M.Práger

15. každého měsíce

170 výtisků

<http://kosirska.farnost.go.cz>

Neprodejné